

de opstelling van de tien praktische uitvoeringsbepalingen³³ - bleef met name bij de Christelijke Gereformeerde Kerk een besef van afstand bestaan.

Bij de beoordeling van de NGK-besluiten door de Christelijke Gereformeerde Kerk te Amsterdam 1892 werd dan ook terecht de vraag gesteld: 'Is hier nu alleen verschil in keuze van woorden of onderscheid van opinie?' (acta, art. 15). In het licht van het bovenstaande, gaat het o.i. om het laatste. Alle toenadering om tot eenzelfde besluitvorming te komen neemt niet weg, dat door beide kerken vanuit een verschillend uitgangspunt werd geredeneerd.

Voor de Nederduits Gereformeerde Kerken was de eenheid van confessie en kerkorde uitgangspunt voor verder samengaan, waarbij het 'beding' de brug was om samen te *komen*. De Christelijke Gereformeerde Kerk ging uit van de eenheid in confessie en kerkorde om samen te komen en zag het 'beding' als zekerstelling en voorwaarde om blijvend te kunnen *samengaan*.

M.a.w. bij alle vreugde over de hervonden en herwonnen eenheid, lag onder de woordelijke gelijkheid van de besluitteksten een verschillende functie van de 'voorwaarden'. Voor de Nederduits Gereformeerde Kerken ging het daarbij om een consensus van kerken die zich herenigden. Voor de Christelijke Gereformeerde Kerk ging het meer om een contract tussen kerken die zich verenigden. Het was dan ook dáár, dat de gedachte van het 'beding' een eigen leven kon gaan leiden!

De taal van de Acta

Toen de beide synoden op vrijdagmiddag 17 juni 1892 in een bomvolle Keizers-grachtkerk vergaderden, werd door dit samenkomen een (gelijkluidend) door beide synoden tevoren genomen besluit uitgevoerd.

Dit besluit bestond uit een principieel en een praktisch deel:

In het *principiële* deel werd allereerst uitgesproken, dat er geen wettige oorzaak meer aanwezig is, waarom beide kerken 'in de meerdere vergaderingen' gescheiden zouden blijven.

Voorts werd de bereidheid uitgesproken om 'van nu voortaan ... in één zelfde kerkverband saam te leven'.

De vereniging wordt dan tot stand gebracht op de grondslag van de gemeenschappelijke belijdenis ..., de Dordtse Kerkorde en 'van hetgeen tussen de synoden van Leeuwarden en 's-Gravenhage ... is overeengekomen ...' (acta, art. 2).

33. Voor de inhoud, zie beneden. Over de opstelling van de 'Memorie van Deputaten', zie H. Bouma, a.w., 144.